Η κοινωνία των προσώπων θεμέλιο του «προσώπου της κοινωνίας» (Ηλιάδης Σάββας, Δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 23 Ιουνίου, 2015

«Πρόβλημά σου». «Πρόβλημά μου». Φράσεις σκληρές, ψυχρές και αφιλάνθρωπες, σαν το κλίμα, την ιδιοσυγκρασία αλλά και τη νοοτροπία των ανθρώπων από όπου προέρχονται. Προσπαθούμε να τις μετρήσουμε, έχοντας ως μέτρο τη δική μας παράδοση. Όμως δεν έχουν καμία σχέση, δεν ταιριάζουν ούτε με το Ευαγγέλιο ούτε με τη μακραίωνη ρωμαίικη παράδοσή μας, την ελληνορθόδοξη, αλλά ούτε και με αυτήν απλώς τη λεγόμενη ανθρωπιά.

Φράσεις **με περιεχόμενο προτεσταντικής βιοθεωρίας και πρακτικής.** Φορτωμένες τάχα με λογική. Η λογική πρωτομάστορας του παραλόγου. Άμα δεν μπορείς, «**πρόβλημά σου».** Υπάρχει κάποιος άλλος, κάποιος κοινωνικός ή κρατικός φορέας, που θα νοιαστεί και για σένα. Αλλά και μένα «**πρόβλημά μου»**, γιατί έχω αξιοπρέπεια και δε χρειάζομαι τη βοήθειά σου. Αν χρειαστώ, υπάρχει και για μένα ο φορέας. Με λίγα λόγια, μου αρκεί που δε σε φορτώνομαι, άνθρωπέ μου! Παρέα η μάνα υπερηφάνεια με τα παιδιά της, τη φιλαυτία και την αφιλανθρωπία, με αποτέλεσμα την αποποίηση της κατά φύση και κατά συνείδηση ευθύνης προς το έτερο πρόσωπο.

«Πρόβλημά σου». Δεν είναι απλώς ένας λόγος, αλλά ένα από τα πολλά δείγματα του προς διαμόρφωση νέου ήθους και τρόπου ζωής και στην πατρίδα μας. Βέβαια, εν πολλοίς λέγεται από τον Έλληνα χωρίς συναίσθηση και χωρίς αντίληψη των προεκτάσεων που μπορεί να έχει στις ψυχές και στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Ο Έλληνας δεν ήξερε ποτέ να εκφράζεται μ’ αυτόν τον τρόπο. Ήξερε από πάντα να μιλά και να ενεργεί καρδιακά, με τρέλα θα μπορούσαμε να πούμε. Να μπαίνει θυσιαστικά στον πόνο και στη χαρά του άλλου. Και ήταν αυτό

η σωτηρία μας ανέκαθεν ως λαός, διότι είχαμε
πάντοτε οδηγούς τους αγίους μας και τον γνήσιο ευαγγελικό λόγο.

Ο Μέγας Βασίλειος ερμηνεύοντας στο κατά Ματθαίον (ε, 42): «*τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῇς*», σχολιάζει: **«*Ο λόγος αυτός του Ευαγγελίου μάς προσκαλεί
να γίνουμε κοινωνικοί και φιλάλληλοι, που είναι τα οικεία στη φύση μας. Διότι ο
άνθρωπος είναι ζώο πολιτικό και ζητά τη συναναστροφή. Κατά δε την καθ' ημέρα ζωή του και τη συναναστροφή με τους
άλλους είναι αναγκαίο να δίνει με ευκολία, ώστε να επανακάμψει αυτός που έχει
ανάγκη*».** Φυσικά το να δίνει
κανείς δεν περιορίζεται μόνο στα υλικά. Αφορά και στην ψυχική και πνευματική υποστήριξη. Ακόμα και στο ελάχιστο΄ σε μια απλή κουβέντα, που θα αναπαύσει, που θα ξεκουράσει στη δύσκολη ώρα την κουρασμένη ψυχή του αδελφού.

**«Πρόβλημά σου». Είναι δυνατόν να λέει ο Ρωμιός στο
συνάνθρωπό του, στο γείτονά του, στο χωριανό του αυτή τη φράση;** Όχι. Είναι ντροπή για μας αυτού
του είδους οι νοοτροπίες. Ζούμε ο ένας για τον άλλο. Δεν πορευόμαστε ο ένας χωρίς τον άλλο. Δε σωζόμαστε ο ένας χωρίς τον άλλο. Ας
θυμηθούμε μόνο τις **«Αγάπες»** κατά τους αποστολικούς χρόνους και στη συνέχεια τις **«παγκοινιές».**
Η συνήθεια της ρωμαίικης παράδοσης, που σήμερα συνεχίζεται στα μοναστήρια, όπου με έργα αγάπης από κοινού οι χριστιανοί δεν άφηναν ποτέ κανέναν μόνο του στο **«πρόβλημά του»**.

«*Πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε*». **«*Όλοι δε οι πιστοί έμεναν μαζί
και τα είχαν όλα από κοινού και πουλούσαν τα κτήματά τους και τις περιουσίες
τους και τα μοίραζαν σε όλους, ανάλογα με την ανάγκη που είχε ο καθένας*»**
(Πρ. β, 44-45)

**Ο
Θεοδώρητος** ερμηνεύοντας το στίχο από την Α΄ Κορινθίους, ιβ΄, 26: «*καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος,
συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη*», λέει: **«*Αυτήν πρέπει να βρούμε ως την***

τέλεια κοινωνία, όπως λειτουργούν τα μέλη του σώματος». Και συνεχίζει **ο άγιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας:** ***«Η ακριβής ένωση (σε μια χριστιανική κοινωνία) καθιστά κοινές τις συμφορές και τις ευχάριστες στιγμές »,*** όπως και κατά το αποστολικό: *«χαίρειν μετά χαιρόντων και κλαίειν μετά κλαιόντων».* ***«Να χαίρεσαι με αυτούς που χαίρονται και να κλαις με αυτούς που κλαίνε».***
(Ρωμ. ιβ, 15)

«Πρόβλημά σου». Μια λέξη. Κι
όμως, όποιος έλαχε να την δεχτεί ως απάντηση, σε κάποια συζήτηση, σε κάποια δύσκολη ώρα, σε ώρα ανάγκης, μόνο
εκείνος μπορεί να καταλάβει πόσο δηλητήριο περιέχει και πόσο πληγώνει και δημιουργεί τη βαθιά και βαριά αίσθηση της απόρριψης, της εγκατάλειψης, της αδυσώπητης
μοναξιάς, της απογοήτευσης, της απελπισίας. Το «εγώ» και το «εσύ» στη δόξα του. Μόνος, χωρίς τον συνάνθρωπο, χωρίς τον πλησίον. Ω, της απανθρωπιάς!

Ο
άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος ερμηνεύοντας στην προς Ρωμαίους επιστολή (ιβ, 10): *«τῇ*
φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι»,
σχολιάζει: ***«Τίποτε δεν κάνει τόσο αγαπητούς τους ανθρώπους, όσο το να βιάζονται να***
προλάβουν ποιος να αποδώσει πρώτος τιμή
στον πλησίον»*.*

Αλλά και ο **άγιος Παϊσιος** λέει: «***Είμαστε υποχρεωμένοι τον πόνο του άλλου να***
τον κάνουμε δικό μας... Πάντα προσπαθώ να δίνω τον εαυτό μου ολόκληρο. Λίγο να έχω
γνωρίσει κάποιον, με απασχολεί, τον παρακολουθώ*».*

Ποια σχέση μπορεί να έχει ο
ευαγγελικός λόγος και ο λόγος των αγίων με το φρόνημα, τη νοοτροπία που κρύβει μέσα της η φράση **«πρόβλημά σου»**;

Ο
άγιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας, σχολιάζοντας στο στίχο προς
Φιλιππησίους (β΄, 4): «μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος»,
γράφει: «***Όταν εγώ επιθυμώ το δικό σου συμφέρον και συ πάλι το δικό μου, τότε δε***

χωράει πλέον ούτε κενοδοξία ούτε διχόνοια ούτε κανένα από τα κακά*».*

Η κατάθλιψη και οι συγγενείς ασθένειες με
τις αυτοκτονίες και τις θηριώδεις πράξεις, κατάντησαν μάστιγα για τις «προηγμένες χώρες». Αν θέλουμε να μείνουμε έξω από αυτήν τη λαίλαπα, πρέπει να το πάρουμε σοβαρά. Να συνεχίσουμε προσεκτικά, σεβόμενοι τον φυσιολογικό και κατά την παράδοσή μας τρόπο ζωής, εμπιστευόμενοι την απλότητά του.**Διότι εκεί μας εγγυάται την αρχή και εκεί**
το τέλος της φυσιολογικής ζωής του κοινωνικού όντος, του ανθρώπου: ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΤΟΥ ΠΛΗΣΙΟΝ.

Κιλκίς,
21-6-2015